

အရောင်တွေကို ခံစားရအောင်

"အရောင်ဆိုတာ လူတိုင်းသိတယ်။ မြင်နိုင်တဲ့လူတိုင်း အရောင်တွေကို အမြဲမြင်နေရတော့တာမှမဟုတ်ဘူး။ မြင်နေတယ်။ ဝါးပင်အရောင်တွေဟာ သိပ်ထူးဆန်းတယ်။"

အရောင်တွေနဲ့ ပျော်ကြရအောင်

"အရောင်တွေဟာ ချစ်ရာကောင်းတယ်။ အရောင်တွေဟာ လူတွေကို စိတ်ချမ်းသာစေတဲ့ အောင်စမ်း။ မျက်စိကြည့်နေမှတော့ပေါ်လာတယ်။ ပါဝင်ကြာမှ အရောင်တွေနဲ့ တစ်ခုခုပေါ် ပေါ်လာတယ်။"

အရောင်ကောင်းတဲ့ ပန်းချီကားဆိုတာ

"အရောင်ခြင်းခြင်းတွေပေးမှ အရောင်ကောင်းတယ်။ အရောင်ကောင်းတဲ့ပန်းချီကားဆိုတာ အရောင်ကောင်းတဲ့ ပန်းချီကားမမြင်နိုင်ဘူး။ အရောင်ကောင်းတဲ့ပန်းချီကားဆိုတာ အရောင်ကောင်းတဲ့ပန်းချီကားမမြင်နိုင်ဘူး။"

အရောင်တွေ ဘာကြောင့်သုံး

"အရောင်တွေသုံးပေးလိုရင်လည်း အရောင်သုံးခြင်းအပေါ်မှာ သဘောထားတစ်ခုရှိရတယ်။ လူ့မျက်စိက တစ်ခုရှိရတယ်။ မှတ်တမ်းဆင်လောက်တဲ့ ပန်းချီကားဆိုတာ အရောင်တွေပေါ်မှာ သူတို့ရဲ့အယူအဆ အသိသိရှိတယ်။ တဲ့ပင်အယူအဆနဲ့ ကိုယ့်အရောင်ကိုသုံးကြတာ။"

အရောင်တွေကို ဒီလိုသုံးကြတယ်

"အရောင်တွေ သုံးတဲ့အခါမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ ကိုယ့်ဆန္ဒအတိုင်းပဲ သုံးမှ အမှန်တရား ဖန်တီးနိုင်မိလိမ့်မယ်။ ဒါမှလည်း ပန်းချီကားကို ကြည့်တဲ့လူတွေက အသိလို ပန်းချီကားသိစိတ်စိတ်စိတ်စိတ်လိုပဲ။"

အရောင်တို့၏ အရသာများ

"အရောင်တွေမှာ အရသာနဲ့သွ ရှိပြီးသား ဖြစ်တယ်။ အရောင်တွေရဲ့ အရသာတွေကို မြင်ကြည့်သိထားရမယ်။ အရောင်တွေကို အရသာမရှိတတ်တော့ အရသာတွေနဲ့ အရသာ ရှိတောင်မလုပ်နိုင်ဘူး။"

အရောင်တို့၏ ဂျွှတ်ဂျွတ်ချက်

"အရောင်တွေနဲ့ တစ်ခုခုပေါ်လို့ သဘောထားလိုက်ပါ။ ဒါမှ ကျွန်ုပ်တို့ပေါ်ပါပြီး အရောင်ကောင်းပေါ်မယ်။ ပန်းချီဆရာတွေလို အရောင်တစ်ခုပေါ် မလိုဘူး။ အနုပညာပြင်လာဖို့ အသစ်မြင်လာဖို့ကတော့ ဝင်ရောက်ဖို့ပေးရမယ်။"

၃

အရောင်တွေမှာ အပူချိန်ရှိတယ်

"အရောင်တွေမှာ ပူတာ အေးတာ ရှိတယ်။ ဒါကို မသိရင်၊ မခံစားတတ်ရင်၊ မမြင်တတ်ရင် အရောင်တွေနဲ့ အလုပ်လုပ်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။"

၇

အရောင်တွေကို ဘယ်လိုစိမ့်ပေါင်းစပ်မလဲ

"အရောင်တွေကိုမြင်တဲ့အခါ နဲ့ခြင်း ရင်ခြင်းဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ အရောင်တွေနဲ့ အလုပ်လုပ်တော့ပယ်ဆိုရင် အရောင်နဲ့အတူ အသွေးအဆန်ကိုလည်း တွဲပြီးမြင်လိုက်ရမယ်။"

၁၃

အရောင်တွေကို ဘယ်လိုတွဲစက်မလဲ

"သဘာဝအလှကို မျက်မြင်အတိုင်း ကြည့်ရမယ်ဆိုရင်တော့ ဘာမှ မြင်သနားမရှိဘူး။ စိတ်ကူးနဲ့ ရေးမယ်ဆိုရင်တော့ ပိုဝက်ပြီး ဒီအမျိုးမှာ အရောင်တွေအကြောင်း သိထားဖို့လိုပြီး အရောင်တွေကို တွဲစက်ပေါင်းစပ်တတ်ဖို့လိုပြီး။"

၂၁

အရောင်တွေကို မြင်တတ်ပါစေ

"အရောင်တွေအကြောင်း သိရာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အရောင်တွေရဲ့ အင်အား၊ အရောင်တွေရဲ့ အပြုအမူ၊ အရောင်တွေရဲ့ ဆန်းကြယ်မှု၊ အလင်းနဲ့အရောင်တို့ရဲ့ ပူးပေါင်းလှုပ်ရှားမှု၊ အရောင်တွေနဲ့ လူတို့ရဲ့ စိတ္တစေတဲ့ သိရာတွေလားရာတွေ မတူနိုင်တော့ပဲ။"

၂၇

အရောင်တို့၏ အနီးအဝေးပြဿနာ

"သဘာဝကိုပဲ ရေးရေး စိတ်ကူးတွေကိုပဲ ရေးရေး Non-Objective ဆိုတဲ့ ခြိမ်းခြောက်ရေးရေး အရောင်တွေသုံးကြတဲ့အခါ ရှေ့တိုင်း မနက်ထုတ်လုပ်ရတာ လိုလာပြီး။"

၃၅

အရောင်တွေဟာ တုံ့ပြန်တတ်တယ်

"Interaction of Color" ဆိုတာ အရောင်အရင်းချင်း တွဲခြင်းကို ပြောတာ။ Interaction of Color ကိုပြောရရင် အရောင်တစ်ခုရောင်တစ်ခုက သူပတ်ဝန်းကျင်ကအရောင်ဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ မတူတဲ့ အရောင်နှစ်ခုရောင်ဟာ အပြုတုံ့ပြန်မှုပိုမိုပေးတယ်။"

၄၃

ဘယ်လိုနားလည်ရမလဲ

"အနုပညာဆိုတာ နားလည်ခံစားနိုင်စွမ်းရှိလေး၊ ပိုပြီး ကြည့်နေရလေပဲ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အနုပညာကိုစားနားလည်နိုင်ပါတယ်။ တစ်ခုပဲလိုတယ်။ Visual art ဆိုတာနဲ့ Conceptual Art ဆိုရာ အကြားအမြင်ပဲလိုတယ်။"

၄၉

ပန်းချီကားတစ်ချပ် ဘယ်လိုအပြီးသစ်မလဲ

"ပန်းချီဆရာများအဖို့ ပန်းချီကားတစ်ချပ် သယ်လိုအပြီးသတ်ရမလဲဆိုတာ မြင်သနားပဲ။ ကိုယ့်ပန်းချီကား ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်ဆန္ဒနဲ့ရေးရာ ဖြစ်မှာပေါ့။ ပန်းချီကားတစ်ချပ်အတွက် ဒီအချက်ဟာ အထူးအရေးကြီးပါတယ်။ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ဘယ်လို အပြီးသတ်ရမလဲဆိုတဲ့ ဥပဒေမရှိပါဘူး။ ဝတ်ပြုလာတဲ့ မရှိပါဘူး။ ပြဌာန်းချက်တွေ မရှိပါဘူး။"

၅၃

ပန်းတီးမှုများအစ IDEA က

"ကြေငြာမှာ Time & Space ဟာ အရေးပါတဲ့ဖြစ်သလို ပန်းချီမှာလည်း Color & Composition ဟာ အရေးပါဆုံးဖြစ်တယ်။"

၅၉

ပန်းတီးနိုင်စွမ်းဆိုတာ ဂျွတ်ဂျွတ်ချက်

"ခန့်တီးမှု Creation ဆိုတာ အနုပညာအတွက် အသက်ပဲ။ Creative ဖြစ်မှ အနုပညာဖြစ်မှာ။ Creative မဖြစ်ရင် အနုပညာ မဖြစ်ဘူး။ အရင်လူတွေ လုပ်ပြီးသား လိုက်လုပ်နေလို့ကတော့ Creative မဖြစ်ဘူး။"

၆၅

ဘာဝနဲ့ ပန်းချီဆရာ

"ဘာတွေပဲ ရေးရေး ဘာတွေပဲ ဝန်တီး ဝန်တီး သဘာဝနဲ့ မကင်းနိုင်တာတော့ အမှန်ပဲ။ လူဟာ သဘာဝကြီးထဲမှာ ရှိနေတယ်။ သဘာဝနဲ့ အမြဲထိတွေ့နေကြတယ်။ ဘယ်သူမှသဘာဝနဲ့ မကင်းနိုင်ဘူး။ မဟုတ်လား။ ပန်းချီဆရာတွေက ပိုပြီးမကင်းနိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ပန်းချီဆရာတွေဟာ သဘာဝကိုမြန်ပြီး ပြောပြနေတတ်လို့ပါ။"

၇၁

ဂေထီမှာ အရောင်တွေရှိတယ်

"Atmosphere ဆိုတာ ဂေထီကြီး ဇိုက်စေလို့ပေးပြီး ဝတ်စုလို့ကို ပြောတာ။ မြို့ထက် အရေးကြီးတာက မြို့ထဲကအလင်းပဲ။ မြို့ထဲကအလင်းကို မြင်တတ်ဖို့ပဲ။ ပြီးရင် အဲဒီအလင်းရဲ့ အရောင်ကိုမြင်နိုင်ဖို့ပဲ။ Atmosphere ရဲ့ အရောင်ဟာ အလွန်သိပ်ပေးတယ်။"

၇၇

လုပ်ချင်တာအသစ် ဖြစ်နေတာအပေါ်

"ပန်းချီဆရာအဖို့ ကိစ္စက အရေးကြီးတဲ့အယူကြည့်မှုက အရေးကြီးတယ်။ ဘာတွေ ယုံကြည်ရမလဲဆိုတော့ ကိုယ့်အယူအဆကို ယုံကြည်ရမှာ။ ကိုယ်ပိုင်အယူအဆရှိဖို့ လိုတယ်။ Concept ဆိုတဲ့ အယူအဆပဲ။"

၈၃

ပန်းချီကားနဲ့ အနုပညာ

"နဂါးပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ရှိရမလဲလို့ နားလည်လိုက်ရင် အဲဒီလူဟာ သာမန်လူတစ်ယောက် မဟုတ်တော့ဘူးဆိုတာ သိလိုက်ပါ။"

၈၉

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ

"ပန်းချီကားမှာ ပန်းချီဆရာဟာ မျှော်ကြောင်းတွေအများကြီးဆွဲရတယ်။ ပန်းချီကားမှာ အလုပ်လုပ်နေတာ မျှော်ကြောင်းပေးပေး၊ ပန်းချီကားတစ်ခုလုံး မျှော်ကြောင်းပေးနဲ့ စာညှိအောက်ထားတာဖြစ်တယ်။ ဒီပန်းချီကားရဲ့ အသက်ဟာ မျှော်ကြောင်းပဲ။"

၉၇

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၂'

"သူကခံစားလိုက်တာ နေပူတဲ့ အနီရောင်နဲ့ အဝါရောင် အဝတ် ၂ ခုပါ။ နေရောင်ကြောင့် ပိုလှပနေတဲ့ အဝတ် ၂ ခုကို ရေးပြတာ။ အလင်ဆင်ကြောင့် ပိုလှပတဲ့ အရောင် ၂ ရောင်ကို ရေးပြတာ။ အလင်းနဲ့ အရောင်တို့ရဲ့ အပြစ်အပျက်ကို သူရေးပြတာ။"

၁၀၃

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၃'

"Derain နဲ့ Matisse တို့ လူပုလား ခံစားမှုတွေကို အရောင်နဲ့ အဓိကပြဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြသူတွေပါ။ '၂၀' ရာစုအစကတည်းက လွန်စွာပေးတဲ့ အရောင်တို့ရဲ့ ထက်သန်မှုကို သတိပြုမိကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ မျက်စိနဲ့ မြင်သလို ရေးကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ခံစား နားလည်မှုများနဲ့ ရေးခဲ့ကြတာ။"

၁၀၉

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၄'

"သူတို့ရဲ့ တော်တော်ကြောင်းတွေဟာ သဘာဝနဲ့တူအောင် ရေးပြတဲ့ တော်တော်ကြောင်းတွေ မဟုတ်ဘူး။ သဘာဝကို သူတို့ ခံစားဖူးလည်လိုက်သလို ရေးဆွဲတဲ့ တော်တော်ကြောင်းဖြစ်တယ်။ အရောင်တွေဟာလည်း မျက်မြင်သဘာဝကို တူအောင် ရေးပြယ်တဲ့ အရောင်တွေမဟုတ်ဘူး။ သူတို့ ခံစားထင်မြင်မိသလို ရေးပြယ်တဲ့ အရောင်တွေဖြစ်တယ်။"

၁၁၇

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၅'

"Kelly ကပြောတယ်။ Content ဟာ သွားပန်းချီကားထဲမှာ မရှိဘူး။ Content ဟာ Form နဲ့ Color မှာပဲရှိတယ်တဲ့။ သွားပန်းချီကားထဲက Shape တွေဟာ ဘာမှကိုယ်စားမပြပါဘူး။ ရောင်ခြည်သက်သက်ပဲ။ အဲဒီရောင်ခြည်တွေဟာလည်း Space သက်သက်ပဲ။"

၁၂၇

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၆'

"ဘယ်ပန်းချီဆရာတွေက စုတ်ချက်သွက်သွက်တွေ သာကြောင့်သုံးရတာလဲ။ စုတ်ချက်တို့တို့ပြတ်ပြတ်လေးတွေသာကြောင့်သုံးရတာလဲ။ စုတ်ချက်ကြမ်းကြမ်းကြီးကြီးတွေနဲ့ သာကြောင့် ဆွဲရတာလဲ။ သာကြောင့်ပတ်ချက်တွေ ပုန်ချိုင်းကြဲရတာလဲဆိုတာ သူ့အကြောင်းနဲ့သူ ရှိတယ်။"

၁၃၅

၁၄၇

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၇'

"Abstract ပန်းချီရေးဆွဲသလိုတာ ပန်းချီဆရာကို စိန်ခေါ်တာပဲ။ ဒါ သေချာပါတယ်။ မသိစိတ်ပေး၊ သိစိတ်ပေး။ Artistic Sense ဆိုတဲ့ အနုပညာဆန်တဲ့ စိတ်အာရုံရယ်။ Pictorial Knowledge တို့တို့ ပန်းချီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မဟုတ်တော့ချို့ရယ်တော့ လိုအပ်ပါတယ်။"

၁၅၃

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၈'

"ဒီနေ့ Realism ဖြစ်ဖို့၊ ဒီနေ့ပန်းချီဖြစ်ဖို့၊ ဒီနေ့ခန့်တီးမှုဖြစ်ဖို့ဆိုတာ မနေ့ကလူတွေထက် သာလွန်ဖို့လိုပါတယ်။ မနေ့ကဆရာကြီးတွေရဲ့သိအိုရီ၊ အဆိုအမိန့်၊ သတ်မှတ်ချက်နဲ့ အယူအဆတွေကိုပဲ အဟုတ်မှတ်ပြီး အထင်ကြီးလွန်းနေရင်တော့ အဲဒီလူတွေ ဘာမှ အသစ်လုပ်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ အသစ်ခန့်တီးဖို့ဆိုတာ ဒီနေ့လူရဲ့ အစတွေးအမြင်မျိုးရှိရမယ်။"

၁၅၉

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၉'

"ဒီနေ့ ပန်းချီဆရာတွေရဲ့ပန်းချီကားတွေဟာလည်း အရင်ခန့်ပေးနဲ့ မှတ်ကြည့်လို့၊ ချိန်တီးကြည့်လို့ မရတာတွေများလာပါပြီ။ ပန်းချီဆရာတော်တော်များများကလည်း ဝါးတွေဆောက်လိုက်နေကြတာ မဟုတ်တော့ဘူး။"

၁၆၇

ပန်းချီကားတွေ ဘယ်လိုကြည့်မလဲ '၁၀'

"ဒီနေ့ ပန်းချီဆရာတော်တော်များများဟာ visual pleasure ဆိုတဲ့ ပသာခြစ်မှုကို ပစ်ပယ်ထားကြတယ်။ Visual art မှာ Visual pleasure ရရှိမှုဟာ မရှိမဖြစ်ပဲ။"

၁၇၅

အတွေးတံခါး '၁' ကြမ်းဘတ်

"ဒီနေ့ကလည်း အလင်းရောင်ခြစ်အပူကူး၊ ဒါလည်း ရုပ်ပုံ၊ ဝေဒနာကလည်း ရုပ်ပုံတွေရဲ့ အရည်အသွေး၊ ဒါလည်း ရုပ်ပုံ၊ ဘာလို့ဟာ အမြင်ကဟာတွေ ကိုယ့်ထဲကမဟုတ်ဘူး။"

၁၈၃

အတွေးတံခါး '၂' အရောင်ပေါ်တဲ့ အရောင်

"အရောင်ဟာ ပန်းချီရေး၊ ပန်းချီပေးလည်း အရောင်ပေး။ အရောင်ဟာ အရောင်မဖြစ်လို့ သာဖြစ်ရဦးမှာလဲ။ အရောင်ဟာ အရောင်ပေး၊ အရောင်ဟာ ပန်းချီ၊ ပန်းချီဟာ အရောင်။"

၁၉၃